

110 LET GASILSTVA V BIZOVIKU

Že dolgo se v Bizoviku niso tako ponosno svetila bela stebila slokih mlajev kakor letošnjega julija. Mlaji taki, da se ti zvrsti v glavi, če pogledaš proti vrhu. Čisto pravi, taki z vencami in pisanimi trakovi, ki so se vili proti tlom. Videti jih je bilo daleč naokrog, kako so se prav nič sramežljivo bohotali na dolgi ravni cesti proti vasi. »Kaj pa imajo v Bizoviku?« so se spraševali tisti iz Sostra, Zadvora, Dobrunj vsakič, ko so se po Litijski cesti peljali domov ali pa v mesto. Pa je kaj kmalu odgovoril velik napis, ki je mlaje še obogatil: 110 let gasilskega društva Bizovik!

Ja, 110 let je od takrat, ko je bila na pobudo vaškega čitalniškega društva ustanovljena požarna bramba, iz nje pa se je razbohotilo današnje gasilsko društvo. Ljudje dobro vemo, na koga se ponavadi obrnemo, če gre kaj narobe. Ne le ob požarih, tudi ob poplavih in drugih nesrečah je telefonska številka gasilcev prva, ki nam pride na misel. »Gasilci smo posebne vrste ljudje,« pravi bizoviški poveljnik gasilcev, Tone Babnik. Res je, vedno in povsod so pripravljeni pomagati, pa naj gre celo za tveganje lastnih življenj. Toda gasilci iz Bizovika so posebneži »svoje sorte«. Ponašajo se z najstarejšo tradicijo gasilstva v naši občini in ni odveč reči, da so le redko-kateri gasilci tako dejavni, kot prav

bizoviški. Oni živijo z vasjo in vas živijo z njo! V gasilskem domu se dobivajo mladi in stari vsaj enkrat na teden, kadar so na vrsti vaje, pa še večkrat. Vaščani jim radi priskočijo na pomoč, tako z denarjem, kot z materialom in prostovoljnimi delom. Prav z veliko pomočjo vaščanov so letos uspeli obnoviti gasilski dom, prepleškati okna in vrata, urediti sanitarije, napeljavo, zamenjati parket v dvorani in v pisarni... in vse to le s prostovoljnimi delom, ki se ga ne da meriti le v delovnih urah. Gasilski dom je letos pridobil tudi tisto pikico na i, ki menda mora biti na vsakem gasilskem domu – fresko Sv. Florjana, zaščitnika gasilcev. Po sto let stari oljni sliki, ki je nekoč že skoraj

končala v smeteh in jo danes hranijo v dvorani gasilskega doma, je kopija Sv. Florjana naslikal mladi škofjeloški slikar Gregor Nartnik.

Ob 110. obletnici delovanja društva so člani GD Bizovik pripravili veličastno parado z okoli 500 udeleženci, med katerimi so bili tudi predstavniki pobratene gasilskega društva iz hrvaških Lipovljanov. Na povorki so se zvrstili gasilci, Pihalni orkester Papirnice Vevče, mažuretke, konjeniki pa tudi narodne noše. S posebnim spoštovanjem so po povorki razvili novi prapor, na katerem je skoraj zmanj-

GD Bizovik je ob praznovanju 110-letnice pripravilo tudi videokaseto, ki je popestrena z inserti iz filma Bizoviške perice (iz l. 1959). Kaseto bo na prodaj v oktobru, naročila sprejemamo po telefonu 486-458 in 14-29-393, v popoldanskem času. Ravno tako še vedno lahko kupite tudi knjižico: Kronika GD Bizovik, ki je še vedno na zalogi!

Častni gostje na svečanosti so bili tudi (od desne proti levi): predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eöry, nadškof in metropolit Alojzij Šuštar in predsednik Mestne gasilske zveze Franci Vrbinc (Foto: Mateja Klemenčič)

kalo prostora za srebrne in zlate žebličke z imeni darovalcev. Prapor, fresko Sv. Florjana in gasilski dom z vso opremo je nato blagoslovil še ljubljanski nadškof Alojzij Šuštar.

Poletje je minilo in z njim tudi proslava, na katero so se pripravljali skoraj vse leto. Dela pa je še veliko in bizoviški gasilci se tega prav dobro zavedajo. Čaka jih obnovev ostrejša na gasilskem domu, ki letos še ni prišlo na vrsto, pripravljajo se na tekmovanja, s tečajji izobražujejo podmladek in še kup drugih reči. Pravijo, da na mladih svet stoji. Če kdo, potem se tega zagotovo držijo člani GD Bizovik. V svojih vrstah združujejo več kot šestdeset pionirjev in mladincev. Z letošnjega občinskega gasilskega tekmovanja so mladi bizoviški gasilci prinesli kar štiri zlate pokale, saj so osvojili prva mesta v vseh kategorijah. Izmed šestih bizoviških ekip

mladih gasilcev se jih je kar pet uvrstilo na tekmovanje Mestne gasilske zveze. Čeprav se zdi gasilstvo bolj »moško delo«, pa so ženske v društvu zelo dejavne, saj imajo tudi ekipo članic, ki se uspešno udeležuje tekmovanj.

Dela je torej dovolj in volje tudi. Te namreč gasilec zlepa ne zmanjka, žal pa je nam v teh nekaj vrsticah zmanjkalo prostora, da bi povedali še vse tisto, kar se je in se še bo dogajalo pri gasilcih v Bizoviku. Tik pred izidom Naše skupnosti so člani GD Bizovik v Mestnem muzeju v Ljubljani pripravili predstavitev filma o delu društva, v katerem so na ogled tudi odlomki iz 35 let starega filma o bizoviških pericah. O vsem tem in še kaj več o zgodovini GD Bizovik pa morda v prihodnji številki NS.

TANJA BRICELJ

TRŽNICO PRENAVLAJAJO

Pokriti del Tržnice Moste prenavljajo »od nog do glave«. Obnova bo nekaj časa motila preskrbo, vendar se splača potrpeti. Ko bo končana, bo boljša ponudba rib in vseh vrst mesa, nove bodo ponudbe sirov in vitrine »odprtega tipa«, dodatna ponudba perutnine bo v I. nadstropju, v pritličju pa bodo kamnite mize nadomestili s takimi, ki jih bodo postavljali sproti in po potrebi. Stopnišča bodo kot nova, stopnice nižje in položnejše, tako da bo nakupovanje v nadstropjih dostopnejše in lažje za starejše nakupovalce in seveda tudi za vse druge. Med obnovo ribarnice in njeno širitvijo bo Tržnica skušala zagotoviti prodajo morskih rib in sadežev iz kombija; katere dneve, bo znano pozneje. Kmalu bodo imeli kupci znova na voljo sadje in zelenjavo tudi zunaj običajnega poslovnega časa, torej ob nedeljah in praznikih ter v večernih urah. To zdaj še najbolj pogrešamo.

Vodstvo ljubljanskih tržnic in KS Moste-Selo si nadvse prizadevata rešiti probleme z zabojsnikom, ki zaradi smrada in videza močno moti stanovalce stolpnice na Proletarski 2, pa tudi kupce in druge mimotoče.

Tekst: DG, foto: B. Kranjc

OBNOVILI SPOMENIK PADLIM PAPIRNIČARJEM

Letos poleti so mojstri prvega slovenskega zasebnega podjetja za restavracijsko delo Ulrich & CO d.o.o. obnovili veličasten spomenik, ki so ga v spomin in čast osemdesetim v NOV padlim papirničarjem postavili leta 1974 na Papirniškem trgu pred Papirnico Vevče. Spomenik je po dvajsetih letih spet kot nov. Ob njem nam prihodnje leto, ko bomo skupaj z preostalo Evropo praznovali 50-letnico zmage nad fašizmom in nacizmom, prav gotovo ne bo nerodno.

Poškodbe na spomeniku in potrebo po obnovi so ugotovili člani krajevnega odbora ZZB NOV Vevče-Zg. Kašelj in o tem prek krajevne skupnosti obvestili občinski izvršni svet in sekretariat za gospodarstvo in družbene dejavnosti. Ta je pobudo seveda sprejel vendar za njeno izvedbo ni imel denarja. No, nekaj bi ga že našli, vendar veliko premalo. V občini imamo veliko spomenikov, ki sodijo v našo kulturno dediščino, za njihovo vzdrževanje in obnavljanje pa premalo denarja. Pa so poskusili v Papirnici. Pred leti, ko je bila Papirnica še enovito družbeno podjetje bi bilo skrbništvo nad spomenikom sama po sebi umevna zadeva. Zdaj pa je Papirnica Vevče preoblikovano mešano podjetje in članica ugledne skupine tujih podjetij Brigl & Bergmeister. Pogovori predstavnikov izvršnega sveta z g. Ano Selan iz Papirnice in g. Bogovičem iz podjetja Veta pa so rodili sadove. Dogovorili so se, da bo papirnica pokrila 60 odstotkov, Veta 10 in Izvršni svet 30 odstotkov stroškov prenove spomenika. Tako se je tudi zgodilo. Spomenik, ki je po svoji zasnovi edinstvena in prelepa stvaritev priznanega arhitekta Vlasta Kopača je zdaj spet kot nov. Tudi sam si ga je ogledal in pritril temu. Izkoristil sem njegov obisk in poizvedel, kako je spomenik nastal.

Spomenik so postavili leta 1974, potem ko je pobudo zanj dal tedanji direktor Albin Vengust. Zanimivo je, da je idejo zanj dobil v Trenti, ko so ob planskem domu Zlatorog odkrili spomenik Trentarjem, ki so padli v NOV in v španski državljanski vojni. Izdelal ga je arhitekt Vlasto Kopač iz treh med seboj povezanih mlinskih kamnov, ki so jih domačini našli zakopane v rečni strugi

Mlinarice, ki teče iz znane tesni, naše naravne znamenitosti. Mlinski kamni so bili ostanki mlina iz davnine, ko so sem nosili mlet ječmen in koruzo tudi Kranjskogorci čez Vršič. V spomenik je bila tako ujeta davna bližnja preteklost, ki je in bo povezovala Trentarje. Iz podobne zamisli je nastal tudi spomenik padlim Papirničarjem. Vlasto je imel tedaj na razpolago ostanke starih strojev, predvsem ostanke prvega papirne stroja, ki je bil postavljen že leta 1870 in so ga

večkrat prenavljali, najtemeljitejšo prenovo in rekonstrukcijo pa so opravili leta 1966. Iz odstranjenih delov je nastala veličastna skulptura, ki v znaku zmage (»V«) simbolizira zgodovinsko povezanost papirničarjev med seboj, s strojem, delom in nenehnim hrepenenjem po napredku in človekovi svobodi. Nastalo je visoko inteligentno delo – spomenik, ki je doma na domačem dvorišču, domač, govoreč, izviren.

SLAVKO GERLICA

V desnem kotu fotografije spomenika je fotografija arhitekta Vlasta Kopača, avtorja spomenika padlim papirničarjem.

OBVESTILO

Veterinarski zavod obvešča vse uporabnike veterinarskih storitev, da smo ambulanto iz Polja preselili na novo lokacijo.

Od 1. 7. 94 dalje je naš novi naslov: **Ambulanta Polje-Zadobrova, Sneberska 111.**

Najlaže nas najdete:

– iz smeri Moste proti Polju in po Zadobrovski prek križišča s Snebersko še 200m, nato zavijete na desno proti trgovini JATA, kjer nas tudi najdete.

– iz smeri Nove Jarše po Šmartinski in desno po Sneberski do križišča z Zadobrovsko. Na križišču zavijete v levo v smeri proti Šentjakobu in po 200m zavijete na desno proti JATA trgovini.

Ambulanta za male živali dela vsak dan (tudi ob sobotah) med 7. in 8. uro zjutraj. V tem času je mogoče tudi neposreden pogovor z veterinarjem (informacije, nasveti).

Telefonske številke so: 484 292 in 482 416

Veterinarski zavod

OBVESTILO

Starše, ki imate otroke vključene v enotah Vzgojnovarstvenega zavoda Otona Župančiča in vse, ki potrebujete **Izmenično ali popoldansko varstvo**, predvidoma do 21. ure, vabimo, da se oglasite v upravi VVZ Otona Župančiča, Parmska 41 do 14. 10. 1994.

Oddelek bomo odprli, v kolikor bo za to obliko varstva dovolj zanimanja. Pričakujemo vas v ponedeljek od 8. do 16. ure ali v sredo od 8. do 12. ure.

Ravnateljica Štefka Gotz-Peterlin

200-letnica Popolne zakladnice logaritmov barona Jurija Vege

V počastitev visokega jubileja Vegovih logaritmov bo v letošnjem oktobru poleg Ex tempora in razstave na temo »Svet Vegove mladosti«, ki sta bili v Kulturnem domu Španski borci maja letos, še nekaj prireditvev:

Kongres matematikov, fizikov in astronomov Slovenije bo v Domu Ivana Cankarja od 20. do 22. oktobra 1994.

Razstava »Svet Vegove mladosti« bo 21. oktobra ob 18. uri v Galeriji 19 v Dolskem.

Proslava v rojstnem kraju Jurija Vege Zagorci bo v soboto, 22. oktobra 1994, ob 15. uri.

Pripravljalni odbor

Na pogorišču stare je v Selu (Ul. Mire Mihelič) v enem samem poletju zrasla nova hiša. Vsi upamo, da bo družini, ki ji je spomladi zgorel dom, kmalu uspela selitev. Za sedaj malce slabo kaže, saj nagaja deževno in vlažno vreme. Kdor se želi pridružiti akciji zbiranja pomoči, to še vedno lahko stori preko tajništva KS Moste-Selo.